

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Історія музичного мистецтва»
2021-2022

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – третій освітньо-науковий (доктор філософії)

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Освітня програма – Музичне мистецтво

Загальний обсяг дисципліни – (в кредитах ЄКТС) 4 кредити

Статус дисципліни – обов'язкова

Інститут – Навчально-науковий інститут музичного мистецтва

Кафедра – методики музичного виховання і диригування

Курс – 1; **семестр** – 2; **вид підсумкового контролю** – екзамен

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції та семінарські

Методи навчання: наукового пізнання, пошуковий, аналізу і синтезу, дискусійний.

Форми навчання: денна, вечірня, дистанційна

Лінк на дисципліну: <https://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/music-art/2021-%d1%80%d1%96%d0%ba/>

Розподіл годин за видами робіт

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна, Вечірня	I	2	120/4	30	14			16	90	–	–	+

2. Викладач

Бермес Ірина Лаврентіївна irunabermes@ukr.net 0975012313	доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання і диригування
--	---

3. Характеристика навчальної дисципліни

Метою дисципліни є поглиблення знань про закономірності розвитку музичного мистецтва в українському та світовому культурному просторі.

Результати навчання. Знання логіки розвитку музичних стилів, жанрової палітри музичних творів; розуміння проблем розвитку сучасного музичного мистецтва; здатність до розуміння головних досягнень музичного мистецтва в композиторській, виконавській творчості, музикознавчій думці.

Компетентності.

Загальними компетентностями вивчення курсу «Історія музичного мистецтва» є:

- Здатність до розуміння сучасної методології музичного мистецтва; здатність до застосування методів наукового пізнання; методологічно та науково грамотно здійснювати наукове дослідження; інтерпретувати його результати.
- Здатність до розуміння та глибокого аналізу світоглядного кола системних питань та соціокультурних явищ; аналізу міждисциплінарних процесів; реалізації власного творчо-мистецького потенціалу в наукове дослідження;
- Здатність до наукового пошуку; формування особистісно-творчих рис дослідника.

Фаховими компетентностями є:

- Здатність до розуміння еволюції музичного мистецтва як відображення основних тенденцій соціокультурного та історичного розвитку, самостійного здійснення аналізу особливостей функціонування музичного твору у певному соціокультурному середовищі.
- Здатність до розуміння еволюції музичного мистецтва як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку.

Пререквізити дисципліни. Вивчається після таких дисциплін, як: «Філософія як досвід мислення», «Педагогіка вищої школи» та паралельно з дисципліною ««Проблеми сучасного музикознавства»».

Постреквізити дисципліни. Після вивчення нормативної дисципліни «Історія музичного мистецтва» аспірант опановує вибіркові освітні компоненти циклу професійної підготовки.

4. Програма (зміст основних розділів) дисципліни

Зміст лекційних занять

Тема 1. Музика як вид мистецтва.

Тема 2. Музичне мистецтво Давнього світу.

Тема 3. Музичне мистецтво Середньовіччя та епохи Відродження.

Тема 4. Музична культура XVII – XVIII ст.

Тема 5. Романтизм в музиці (XIX ст.). Стильові напрямки західноєвропейської музики кінця XIX – початку XX ст.

Тема 6. Українське музичне мистецтво: від витоків до XVIII ст.

Тема 7. Розвиток української музики у XIX – на початку XXI ст.

Зміст семінарських занять (тематичні блоки)

Тема 1. Напрями, стилі, течії в українській музиці (за А. Калениченком).

Тема 2. Романтизм у музичному мистецтві України XIX ст. – початку XX ст.

Тема 3. Творчість композиторів «перемишльської школи».

Тема 4. Становлення жанру симфонії в українській музиці.

Тема 5. Музична культура України другої половини ХХ ст.

Тема 6. Традиції та новації у творчості В. Сильвестрова.

Тема 7 Синтез «старого і нового» у музичних творах М. Скорика та Л. Дичко.

Тема 8. Яскраво індивідуальний «почерк» Є. Станковича та І. Карабиця.

5. Місце проведення занять (локація)

Аудиторне навчання: аудиторія № 8 основного корпусу Навчально-наукового інституту музичного мистецтва (корпус № 4 ДДПУ ім. Івана Франка: вул. І. Франка, буд 11).

Дистанційне навчання: відео-конференція (ідентифікатор персональної конференції ID: 2309257925 Passcode:2020)

6. Інформація про консультації

Консультації з дисципліни проводяться в обумовлений завчасно час із викладачем, у телефонному режимі або ж через електронну пошту.

7. Система оцінювання

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті (доповідь на одне із питань плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);
- співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта);
- екзамен.

Оцінювання знань методом співбесіди передбачає: виявлення обізнаності аспіранта щодо змісту навчальної дисципліни; набутих знань і умінь.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за розкладом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл балів між поточним контролем та підсумковим контрольним заходом (екзаменом):

Поточна успішність			Екзамен
Семінарські заняття	Співбесіда з лектором	Сума	$S_{\text{підс}}$ 100
60	40	$S_{\text{пот}}$ 100	
Ваговий коефіцієнт		0,6	0,4

Відповіді на семінарських заняттях оцінюються за чотирибальною шкалою.

Результат за 100-бальною шкалою обчислюється за формулою $x = \frac{A \cdot K}{n \cdot 5}$, де A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні дисципліни, включаючи оцінки “2”, n – кількість цих оцінок (не менше трьох), $\frac{A}{n}$ – середня оцінка, K – максимальна кількість балів, які аспірант може отримати за усні

відповіді. Якщо середня оцінка за відповіді на практичних заняттях $\frac{A}{n} \leq 2,5$, то кількість балів x дорівнює нулю.

Дисципліна вивчається впродовж одного семестру і завершується екзаменом. Сумарна кількість балів з дисципліни знаходиться за формулою.

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот сзв}} + 0,4 \cdot S_{\text{підс}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль.

$S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Екзамен за талоном № 2 і К проводиться перед комісією в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

8. Питання до підсумкового контролю

1. Теорії походження музики.
2. Часова та інтонаційна природа музики.
3. Музичне мистецтво античності.
4. Музичні інструменти та лади, музично-теоретичні погляди античності.
5. Середньовічні теоретичні трактати, присвячені дослідженню музики.
6. Музичне мистецтво епохи Відродження.
7. Композиторські школи епохи Відродження.
8. Опера-seria та опера-buffa у композиторській творчості.
9. Загальна характеристика творчості Й. С. Баха.
10. Творча спадщина Г. Ф. Генделя.
11. Оперна реформа Х. В. Глюка.
12. Характеристика творчості класиків (Й. Гайдн, В. А. Моцарт, Л. Бетовен).
13. Жанрове коло західноєвропейських композиторів-романтиків.
14. Розвиток європейського симфонізму. Програмна симфонія у творчості Г. Берліоза, Ф. Ліста.
15. Оперна реформа Р. Вагнера.
16. Оперна творчість Дж. Верді.
17. Творчість композиторів-імпресіоністів К. Дебюссі, М. Равеля.
18. Риси експресіонізму в музичному мистецтві.
19. Становлення національних композиторських шкіл у західноєвропейському мистецтві XIX ст.
20. Українські народні календарно-обрядові пісні та думи. Народний інструментарій.
21. Українське народне багатоголосся.
22. Праця М. Дилецького «Мусікійська граматика».
23. Партесний концерт, його стильові особливості.
24. Творча спадщина представників «золотої доби» української музики (Д. Бортнянський, М. Березовський, А. Ведель).
25. Творча спадщина М. Лисенка: музичні жанри, засоби музичної виразності.
26. Л. Ревуцький та Б. Лятошинський – класики української композиторської школи.
27. Композиторська творчість представників «нової фольклорної хвилі».
28. Динаміка розвитку української музики XX ст.

29. .Основні тенденції розвитку музичного мистецтва в Україні на порубіжні XX –XXI ст.

9. Політика дисципліни (система вимог до здобувача освіти).

Вона визначається системою вимог щодо повноцінного засвоєння предметного змісту дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності: систематичного відвідування лекційних занять; участі у семінарських заняттях або їх відпрацювання у письмовій формі у разі відсутності; відповідального ставлення до вимог щодо самостійної роботи та ознайомлення з матеріалами для читання (джерелами інформації).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Антонович М. Станислав Людкевич: композитор, музиколог. Львів: Veritas, 2007. 64 с.
2. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. : монографія. Київ : Музична Україна, 1978. 180 с.
3. Друскин М. Зарубежная музыкальная историография. Москва : Музыка, 1994. 64 с.
4. Евдокимова Ю., Симакова Н. Музыка эпохи Возрождения. Москва : Музыка, 1982. 252 с.
5. Козаренко О. Українська національна музична мова: генеза та сучасні тенденції розвитку: дис.. ...доктора мист. Київ, 2001. 387 с.
6. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури: підручник. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. 736 с.

Допоможні:

7. Архимович Л., Гордійчук М. М. Лисенко. Вид. 3-є. – Київ, 1992. 253 с.
8. Белза І. Б. М. Лятошинський. Київ : Мистецтво, 1947. 62 с.
9. Борис Николаевич Лятошинский : сб. статей /Сост. М. Копица. Киев, 1987. 184 с.
10. Булат Т. Микола Лисенко. Київ : Музична Україна, 1973. 107 с.
11. Бялик М. Л. Ревуцький: Риси творчості. Київ : Музична Україна, 1973. 200 с.
12. Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. Тернопіль : Астон, 2000. 340 с.
13. Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчість мистця у дзеркалі епохи: монографія. Львів : Сполом, 1998. 216 с.
14. Кияновська Л. Син сторіччя Микола Колесса: монографія. Львів : Вид-во НТШ, 2003. 378 с.
15. Лісецький С. Лев Миколайович Ревуцький. Київ : Наукова думка, 1989. 184 с.

Інформаційні ресурси:

16. Дьячкова Е. Между действием и медитацией: украинская музыка 90-х. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.niurr.gov.ua/ru/ukr_rus/bulletin_4/dyachkova.htm
17. Сучасна українська академічна музика (М. Скорик, В. Сильвестров та ін.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lektsii.net/1-87965.html>
18. Сюта Б. Українська музика молодії генерації композиторів [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http://www.musica – ukrainica. odessa.ua/ _main.html](http://www.musica-ukrainica.odessa.ua/_main.html)